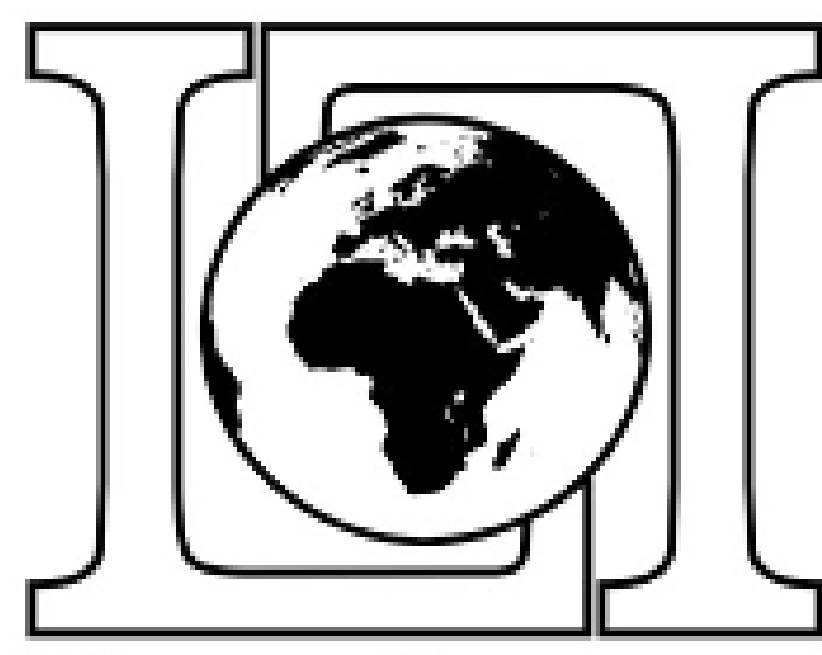

Arménština

FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

Խոսքերը միայն խանգարում են իրար լավ հասկանալուն
(Řeč je pramenem nedorozumění. A. de Saint-Exupéry, Փոքրիկ իշխանը)

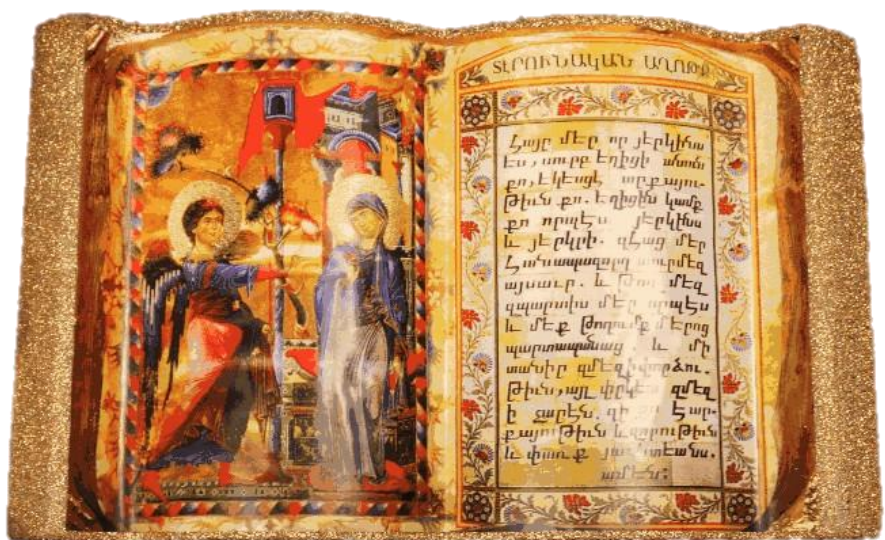
- 6, 7 mil. mluvčích
- úředním jazykem v Arménské republice
- samostatná větev indoevropské jazykové rodiny
- nemá příbuzné jazyky
- polovina mluvčích žije v diaspoře – USA, Írán, Rusko, Francie, Egypt...

Arménský jazyk

- nejstarší, klasická, forma arménštiny se nazývá *grabar* a dnes se používá jako liturgický jazyk arménské apoštolské církve
- moderní arménština (od 19. st.) má dvě kodifikované formy – východní a západní
- východní arménština se užívá v Arménii a íránské a postsovětské diaspoře, vyučuje se na FF UK
- západní arménština se užívá ve zbylé diaspoře

Fonologie

- arménština má 35 hlásek, z toho 29 konsonantů a 6 vokálů
- konsonanty – opozice znělé × neznělé, aspirované × neaspirované (t × th, p × ph), glotalizované × neglotalizované
 - dvě r – monovibrační a plyvibrační
 - gh – glotální třená hláska
- vokály – a, e, i, o, u + střední vokál (šve)
 - není opozice krátký × dlouhý, otevřený × zavřený

Դու ինձ համար ամբողջ աշխարհում միակը կդառնաս:

Du indz hamar amboghđz ašcharhum miakə kdarnas.

Du indz hamar amboghđz ašcharhum miakə kdarnas.

Staneš se pro mě jediným na světě.

- substantiva se skloňují v gramatických kategoriích pádu (7-nom, gen, dat, acc, abl, ins, loc.) a čísla (sg. a pl.)
- slovesa – vyjadřují standardní gramatické kategorie čísla, osoby, způsobu, aspektu a slovesného rodu.
 - mají dvě slovesné třídy (-a *kardal*, -e *grel*) podle sufixálního formantu ve formě infinitivu
 - konjugační paradigmata dělíme na syntetická (*greci*) a analytická (*grum em*)
 - základní slovosled arménštiny je SVO, ale je poměrně volný

- arménské písmo vytvořil arménský mnich Mesrop Maštoc asi roku 405 n. l.
- arménská substantiva nemají kategorii rodu
- arménština používá většinou postpozice (záložky) oproti prepozicím (předložkám), a to převážně s genitivem substantiva

Ústav východoevropských studií

Ústav východoevropských studií FF UK
uves.ff.cuni.cz
uves@ff.cuni.cz